

Ricard Ximénez

# avant...!

figueres 5 octubre 1932 - n.º 28 **periòdic d'esquerra** redacció: rambla

## assemblea preparatòria

Tal com havíem anunciat el prop-passat 25 de setembre, vàrem reunir-nos en Assemblea pública per a tractar si hi havia possibilitat, de constituir, a la nostra ciutat, un partit polític independent, de caire veritablement esquerrà.

L'orientació que portava el nostre grup, reflexada a bastament en les pàgines d'*avant* ! era prou concisa perquè hom s'adonés que la nostra finalitat era crear una agrupació proletària autònoma, sense que això ens privi, quan es cregui convenient i per acord de la majoria, adherir-nos a altre partit de classe.

En aquesta primera reunió va assistir-hi bon nombre de ciutadans. Això ens ha decidit portar endavant la creació de l'entitat projectada.

Per unanimitat va acordar-se que la nostra agrupació es denominaria *Avançada de l'Empordà*, i que *avant* ! en fos l'organ oficial.

Nosaltres no obrim les portes a tothom, som més escrupolosos que els partits polítics burgesos. Volem construir la nostra entitat amb base sòlida, i en definir-nos ens cal fer-ho concretament,

El nostre poble està remogut per un noble afany de renovació política i social. Ací i allà sols oi un mot; justícia.....

Hem viscut períodes vergonyosos. Lassats de cos i esperit davant l'impotència d'acabar amb aquells governants despòtics que s'imposaven per la força bruta dels seus mercenaris.

Aconseguírem desprendre'ns d'aquesta repugnant càrrega, quan tots ens ajuntàrem lluitant en bloc contra l'enemic comú.

I amb un acte ple de civisme vàrem assolir esfondrar un reialme que s'aguantava amb llargues i potents arrels.

Avui el problema nacional es presenta en tons distints. Ja no és possible que anem tots pel mateix camí; ha calgut separar-nos, i mentre uns s'han decantat a la dreta, nosaltres, amatents, conscients de la nostra responsabilitat, hem seguit pel viarany de la veritable esquerra.

En aquests moments, els partits polítics van definint-se. Avui sols podem admetre dues denominacions: partit burgès i partit de classe.

En el primer hi militen: els grans propietaris urbans, hisendats, importants terratinents, fabricants, banquers i la majoria de buròcrates.

El seu lema és: feudalisme, jesuïtisme, caciquisme.

En el segon s'hi apleguen: els obrers, els camperols i aquells petits burgesos que capeixen amb tota exactitud la transcendència històrica del present moment.

El seu lema és: llibertat, igualtat, fraternitat.

Els primers són reaccionaris; els segons idealistes.

Els proletaris, freturant portar a la pràctica la consigna revolucionària que la burgesia ha llançat, i els explotadors imposant-se al desig del poble, falsejant descaradament la veritat darrera els fusells dels seus homes de confiança.

Però la revolució va gestant-se, arreu s'aixequen els damnats en crit de rebel·lia. I el soroll rítmic de la marxa proletària, comença a esverar al nostre enemic secular.

*Avançada de l'Empordà* aportarà a la brega el màxim ajut moral i material. Els seus integrants són homes lliures, fermes defensors de les reivindicacions proletàries. Decidits lluitadors encaminats a aconseguir aquell benestar que se'ns promet des de fa segles, i que sols podem assolir-lo pel nostre personal esforç. !Proletaris de l'Empordà, lluitem per la llibertat!

### full quinzenal

## suggerències actuals

*Després de l'arribada triomfal - com no pot esperar-ne d'altra - del Cap de Govern i ministre de la Guerra, senyor Manuel Azaña, a terres catalanes, hem recordat, amb silenci i repòs, l'entusiasme de les multituds que exterioritzaven la seva simpatia per la personalitat tan remarcable de la política ibèrica dels nostres dies. El poble barceloní, el poble català, en aclamar vivament el President del Consell de ministres, ho feia d'una fàisó sincera i prenyada de noblesa reconeixent en ell, l'home que ha treballat per tal que fos una realitat l'implantació d'un codi autònom que legalitzés les llibertats tan anhelades de Catalunya, malgrat que aquestes llibertats no hagin estat totes les que el poble català aspirava i confiava assolir.*

*Cal dir, però, que les paraules que adreçà Azaña des del balcó del Palau de la Generalitat, no van plaure íntegrament al poble congregat a la Plaça de la República.*

*Amb aquestes ratlles volem dir - no hem pas d'amagar-ho - que, d'una manera ben notable, van causar una viva decepció els mots últims del parlament del senyor Azaña en llançar solament el crits de: Viva España!, Viva la República!, Viva la Libertad!*

*El poble català que, ardidament, es manifestava amb tota la magnitud, intensitat i joia de què és capaç per a palesar el seu afecte als homes veritablement comprensius, sortí de la plaça de la República amb una ombra d'aclaparament que deixava entreveure el seu ressentiment, el seu disgust, més o menys significatiu.*

*Els catalans que escoltaven Azaña, no podien dubtar que ell, justament en el dia considerat solemne i transcendental del lliurament oficial de l'Estatut de*  
(continua a la segona pàgina)

Catalunya, si havia de llençar algun visca, un — almenys un — havia d'anar adreçat al poble que recobrava unes llibertats. Azaña, però, o bé el va substituir per un altre o bé, també intencionadament, va deixar de pronunciar-lo. Catalunya s'adonà d'aquesta negligència d'aquest oblit. Cadascú que n'accepti el que bonament li sembli.

Es ara, precisament, al cap de vuit dies d'haver vingut al Cap del Govern de la República, a Catalunya, que arrepleguem uns seus mots, emesos en el seu discurs suara celebrat a Santander, els quals mots ens serveixen abastament per a fer-hi uns comentaris.

Diu Azaña: «Yo os digo que trescientos mil espanyoles en la Plaza de la República han aclamado a España por primera vez, y catalanistas poco sospechosos decían que era increíble, que si no lo hubieran visto no lo hubieran creído.»

Això vol dir, amb més raó encara, que la gran munió de catalans que aclamava a Espanya, esperava fer aclamació, també a tot pulmó, exterioritzant el seu entusiasme i fent constar la seva potent vibració de poble reivindicador. El visca

Catalunya que havia d'eixir de la gorja del senyor Azaña, el poble, però, no el va sentir.

I és bo de remarcar ara, també, del discurs del President del Consell, al teatre Pareda de Santander, aquestes altres paraules: «En el fondo de nuestro espíritu tenemos un norte que es una entidad: la República y España, que para mí es lo mismo. Cuando hablo de la República, hablo de España, y cuando hablo con republicanos, hablo con españoles.»

Veiem, doncs, que en donar Azaña, a Barcelona, els vivas a Espanya i a la República, repetia o, millor encara, adreçava per dues vegades seguides l'aclamació a Espanya o a la República que, segons ell, és el mateix. Però no donava el viva a la terra que aquell dia trepitjava i que obertament el festejava, agermanant-lo en el seu entusiasme. I per arrodonir-ho pronuncià, com a paraules finals, un Viva la Libertad talment com si aquest crit respongués a un pregon sentit de tàctica política.

Cal advocar, tanmateix, per una major sinceritat.

ROC CLAR

## Francisco Ferrer Guardia en el 23.º aniversario de su muerte

Pàrrafos de la brillante defensa que de aquell màrtir de la Libertad hizo el capitán de Ingenieros D. Francisco Galcerán Ferrer:

«Durante el sumario han declarado todos los enemigos; se han recibido y unido a él cuantas denuncias anónimas podían perjudicarle; han sido desterradas cuantas personas podrían ilustrarnos sobre la vida, costumbres y trabajos a que se dedicaba; me han sido negadas cuantas pruebas he solicitado...»

«Todos los elementos reaccionarios, unidos a la clase conservadora, formando ese conjunto que pomposamente se denominan a sí mismos elementos de orden, pero que quizás han provocado con su egoísmo los sucesos de julio, han querido ocultar la cobardía de aquellos días con una enérgica ilación de testigos para los contrarios, con un odio indigno al manifestar sus deseos de que sea larga y cruenta la venganza de la sociedad. Constantemente, por medio de sus órganos en la prensa, recuerdan los hechos de

la semana trágica, y tomando como pedestal un cura mutilado y una monja septuagenaria ofendida en su pudor por los rebeldes, pretenden transformar su odio en noble deseo, no contando que por mucho que suba no puede elevarse tan repugnante pasión.

«Esta campaña es dirigida principalmente contra la persona de Ferrer por odio y por temor a la educación dada en su Escuela Moderna, que lograron tiempo atrás cerrar, sea en la serie de libros publicados por la casa editorial por él fundada, por temor, repito, de que con la ilustración los desesperados se ennoblezcan y sacudan yugos indignos de la raza humana. Para esto han mutilado y publicado después varios párrafos de los libros de texto; han hecho creer a los incautos que en ellos sólo se trataba de anarquía, por el sólo hecho de haber suprimido en su enseñanza la religión...»

«Añádase a esto que un préstamo de unas cuantas pesetas hecho a la Solidaridad Obrera en ocasión que

esia luchaba contra los atropellos que algunos de sus socios habían sufrido por la empresa de *El Progreso*, que después de sostener en todas las formas posibles que las vindicaciones de la clase obrera eran la regeneración de España, seguía contra sus empleados una conducta en la cual podían aprender los tantas veces tildados en sus columnas de explotadores de la humanidad; este préstamo bastó para declarar enemigo del partido radical al que tanto había honrado siempre, a Ferrer, a quien debió la organización de sus Escuelas, única fundación de la Casa del Pueblo de utilidad reconocida por sus mismos enemigos; y que han pagado con la ingratitud más horrenda que suponer cabe en la humanidad, contribuyendo con sus delaciones falsas y embozadas declaraciones a la obra de sus enemigos, cuyo pago no hemos de tardar mucho en ver si la justicia no ha desaparecido de este mundo.

«Por esta tendencia han sido sospechosos concejales y diputados del partido radical; por ella se vé ante este consejo mi patrocinado Francisco Ferrer y Guardia.

«Cerrada la Escuela Moderna por las presiones ya citadas, como foco infeccioso y altamente perjudicial, le llevan sus aficiones a educar por medio de la publicación, y funda una casa editorial y emprende con esa energía constante que es su característica la publicación de cuantos libros ven la luz pública en el extranjero; y defiende el imperio de la razón contra rancias tradiciones... Así vemos miles de volúmenes en su poder; así vemos crecer en importancia su empresa editorial, y, por desgracia suya, vuelve a llamar la atención; ven de nuevo sus enemigos que sus ideas avanzadas, pero racionales, le abren paso, y si antes cerraron su escuela, hoy pretenden deshacerse de él para acabar con ella, olvidando que no es un hombre el que las impone: ellas tienen su empuje y más tarde arrollarán cual impetuosa corriente estos diques rancios e inquisitoriales que por poco tiempo se ofrecen a su paso.

Terminada la defensa, habló Ferrer: «... gustosísimo acudiré ante cualquier tribunal encargado de juzgar los libros de la Escuela Moderna, seguro también de no merecer castigo alguno por haberlos editado, ya que todos los escritos llevan firma de autores clási-

cos, cuyos nombres se consideran gloriosos, o de autores modernos de reconocida sabiduría, o de reconocidos sentimientos altamente humanitarios.

«Termino afirmando que las personas que critican las obras de la Escuela Moderna, o no las han leído, o se hallan incapacitados de juzgarlas por los atávicos prejuicios que desgraciadamente padecemos casi todos.»

Copiamos del libro «Montjuich» de Bó y Singla:

«En el extranjero se habían hecho ya manifestaciones pidiendo que se le librase de la muerte. Al saberse ésta estalló una protesta mundial. Desaparecía el encartado en un proceso político, en una revuelta, para ver sólo el sacrificado por sus ideas. El concepto del Gobierno y el de la nación española descendió aquellos días a la de un país inculto. «Aún se fusila por las ideas religiosas en el país de los frailes», fué la frase más benévola que se propagó.»

«La prensa inglesa, francesa, italiana, belga, alemana, americana, etc. creó un movimiento de opinión condenatorio al Gobierno español. En París estalló una verdadera revolución que amenazó a la embajada y que por respetos diplomáticos tuvo que ser reprimida con sangre...; hubo verdaderos motines al grito de ¡asesinos, viva Ferrer!

La indignación se corrió como un reguero de pólvora. Se celebraron grandiosas manifestaciones en Tolón, Lille, Amiens, Béziers, Burdeos, Marsella, Lyon, Ruan, Montpellier, El Havre, Nice, Narbona, etc. Consejos generales y Ayuntamientos votaron duras órdenes del día contra los gobernantes españoles. Se declaró el boicot a los productos españoles, se devolvieron insignias y condecoraciones españolas, y a la protesta popular siguió la de los intelectuales. En las Cámaras se formuló la condenación del fusilamiento.

En Roma, Génova, Bolonia, Turín, Parma, Milán, Perusa, Verona, Nápoles, Cortona, Florencia, Rávena y Venecia se celebraron grandes mítines, hubo boicots, huelgas y motines a la voz de ¡mueran los jesuitas!

Grande como el mítin de Roma, fué el celebrado en Trafalgar Square en el que habló Tarrida del Mármol. En Suiza, Portugal, Alemania y Holanda, se formularon populares protestas. De la América toda resonaron como eco las protestas y amenazas. «En todas partes votóse dar el nombre de Ferrer a una

calle. París adoptó este acuerdo y el de tomar a su cargo la educación de los nietos del fusillado, nacidos y residentes en la ciudad. Se acordó también levantar un monumento a su memoria en la plaza de Montmartre».

«La ciudad de Bruselas, construyó un artístico monumento que presidía la imagen de la Verdad».

«El Alcalde de Roma publicó la siguiente alocución:

Ciudadanos: Roma se asocia al luto que lamenta el mundo civilizado por la muerte de Francisco Ferrer.

La muerte del pensador, del apóstol de la escuela, es una ofensa a la santidad de la vida humana, a la libertad de la conciencia y al progreso de la civilización en lucha con la reacción.

Roma, consagrada a la libertad de la conciencia, al progreso de la civilización, levanta su voz contra la barbarie del acto, y que la expresión de su sentimiento sea la afirmación de nuestra personalidad.

La manifestación tranquila, digna, solemne de la ciudadanía, sirve para circundar de una aureola a la víctima, cuya sangre fecundará la idea por la cual vivió y murió.

Roma, en el Campidoglio 13 de Octubre de 1909.—El alcalde,—E. Natan».

## per la c. n. t.

La C. N. T. passa per un dels tràmits més apurats de la seva vida. El poble s'ha adonat de la seva missió i reacciona notablement. La *Soli* del dia 29 de setembre passat, afirma que la crisi dintre l'organització és un fet i demana que busquem entre tots una solució. Però, ho demana dintre una posició bastant còmoda, que no podem deixar passar per alf. I que consti que no volem pas combatre la C. N. T.; com a obrers, que aspirem a una justícia social, amb tota l'expressió del mot, no podem destruir aquesta organització que representa l'arma més formidable, que ens ha de portar a l'obtenció de les reivindicacions proletàries. I més direm; formariem part de l'organització si aquesta no mantingués les tendències anarquistes; tement ésser-ne expulsats el dia que protestéssim, per creure ineficax l'obra desenvolupada per aquells elements.

Per tant, contestarem a les preguntes formulades per «*Uno más*» encara que amaguin un indici de coacció.

Primera pregunta: ¿Quina ha d'ésser la finalitat de la C. N. T.? La finalitat de la C. N. T. ha d'ésser agrupar tots els obrers de totes les tendències polítiques i socials; l'organització s'ha de considerar apolítica, no admetent cap tendència que perjudiqui l'obra sindical. Per tant, deixa d'ésser un fi revolucionari per constituir-se en instrument revolucionari. La C. N. T. deu vetllar pel benestar dels obrers, protegint els salaris; creant indemnitzacions als obrers en vaga perquè la puguin sostenir i guanyar; protegint els sense feina, perquè no es puguin transformar en esquiroles; socórrer a l'obrer malalt o familiars seus malalts; protegir als obrers, quan siguin vells, ja que l'actual llei del retir obrer és un escarni pel que ha donat els seus braços forts i joves a la burgesia; un socors de maternitat decent per a protegir la mare perquè pugui furnir un fill robust a la societat; i així totes les comoditats que el capitalisme nega als desheredats.

Segona pregunta: ¿En cas d'estar d'acord en què sigui el comunisme llibertari, com ve a ésser fins avui, quina classe de medis deu emprar l'organització per aconseguir-lo?

Com que la C. N. T. ha d'ésser una organització netament apolítica, es rebutja totalment l'espècie de què la C. N. T. té d'implantar el comunisme llibertari; tant els anarquistes, com els comunistes, com els republicans de dreta o d'esquerra, deuen tenir el seu partit o organització des de la qual es mostraran més o menys revolucionaris. Però mai sota la capa de C. N. T. pretendre implantar cap règim. La C. N. T. només pot fer, secundant els plans del partit o organització més revolucionaris, ajudar a aconseguir la victòria al que defensi de més prop el proletariat.

Tercera pregunta: ¿Pot i deu tenir la C. N. T. en el seu si dues tendències oposades que la orientin?

La C. N. T. no deu ni pot tenir altra tendència que la d'imposar la sindicació de tots els treballadors, per medi de la serietat en l'acció sindical i vetllar materialment per ells.

Quarta pregunta: ¿Éssent una organització revolucionària, quines són les activitats que deu desenvolupar al servei de la Revolució?

Aquesta pregunta queda contestada per les respostes anteriors.

Cinquena pregunta: ¿Objectius immediats de C. N. T. i medis per assolir-los?

Els objectius de la C. N. T. no han d'ésser altres que els exposats en aquest treball.

Tal com hem traçat les línies generals del que hauria d'ésser la C. N. T., estem convençuts que la dominació burgesa no tindria tantes esperances de vida com té ara.

UNS OBRERS.

# Gran Cafè EXCELSIOR

RAMBLA - Telèfon, 218 - FIGUERES

# de les comarques empordaneses

## de sant miquel de fluvià

### ciudadà governador!

Davant els fets que palesen una incomprensió del que és la veritable democràcia, em sento revolucionari i faré el Goliat amb fermesa d'esperit per lluitar contra qui tenint la paella pel mànec fa molt jesuíticament el que li dóna la gana.

¿On és la llibertat, senyor governador?

¿On és allò que diu l'igualtat, Fraternitat i no sé quantes «fanfarroneries» més que la política republicana esgrimeix? ¿On és tot això?

¡Doncs ja diré jo on es troba!

El ciudadà governador té la dissort que la veritable llibertat li ve ampla i ell opta davant la democràcia la disfressa espiritual de jesuïta, i es troba que li sobra molta roba i d'aquestes sobres n'ha fet un sarró, dins del qual hi té empresonada l'estimada llibertat i quan obre el sarró, perquè en surti un alè de llibertat, és justament quan sent algun cacic jesuïta que enyora no poder ésser Virrei d'algun poble com havien estat en temps de tristos records en què manaven les espases.

Sàpiga, doncs, el governador, que el catorze d'abril el poble va frenar les cadenes amb les quals estava engrillonat i va alçar-se contra aquells, que dient-se governadors no eren altres que els seus botxins, i si llavors va tenir la feblesa de no fer-se la justícia per la seva pròpia mà, no per això va deixar l'esperit de revolució, que contra tot el caciquisme, de pam en pam i d'esgraó en esgraó, anirà pujant l'escala de les seves justes reivindicacions fins que sota aquestes llibertats robades poguem soterrar-hi als que dient-se representants d'una llibertat no són res més que uns ensotanats disfressats d'homes civils.

La llibertat avui plora, però alegrem-nos, car aquestes multes i restriccions governatives que patim els homes de l'A. S. A. són la millor propaganda per conquerir les nostres llibertats.

Si la República és un règim de llibertat, que visqui, però si vol sostenir privilegis no tenim perquè amar-la i quan no s'estima una cosa ens és indiferent, i mai oblidarem que l'indiferència és la mort moral i espiritual, tant individualment com col·lectiva.

Sàpiga, doncs, el ciudadà governador, que vulgui ell, o no vulgui, nosaltres, els homes

de l'A. S. A., anirem de poble en poble recollint els tristos gemecs dels camperols explotats.

Els homes que modestament lluitem per l'A. S. A., creiem que la República és un fet de llibertat, car, ningú no pot desxifrar l'enigma de fins a quin punt arriba la llibertat que el poble va donar-se el catorze d'abril.

Camperols, no desmaiem davant les vergonyoses sancions d'un governador. L'A. S. A. sabrà imposar-se i el triomf, no cal dubtar-ne, és ben nostre.

Per la llibertat, per l'A. S. A. el governador deu dimitir, car no és ell el cirugià que la «província» necessita.

BADÓ MANSIÓ.

Sabons i llexius de totes classes  
**EL SIGLO**  
Avinguda de la República, 17

## de roses actitud improcedent

Actitud improcedent és la que segueixen quatre consellers que foren de la majoria i que ara són dimissionaris, ¿quin fi persegueixen? Segurament ridiculitzar un home al qual ells mateixos han votat per balle i que degut al seu defecte fisiològic (puix és sord), no pot exercir el seu comès, com és degut, si ells s'ho proposen. El batlle dimissionari, En Salvador Marcó, en la sessió del dia 24, primera presidida per l'actual batlle En Joan Pujol, féu de valent (?), aprofitant que En Pujol no el sentia, i els altres es limitaren a seguir el seu cap de colla.

Ara bé, ciudadà Marcó, quan un home es vol riure d'un altre, no fa pantalla amb la mà com féreu vós el dia 24, perquè En Pujol no us veïeu, ni parla baix perquè no el sentin, sinó que ho fa amb la cara descoberta, procurant que el senti qui ha de sentir-lo, i acceptant les conseqüències, això és el democràtic, el demés és una covardia, una iniquitat.

Us posàreu moltes vegades la paraula democràcia a la boca, referint-vos a l'actuació d'En Pujol, amb un assumpte que afectava un vostre correligionari, però ¿no us recordeu que vós féreu molts actes d'autocràtic?, o sinó busqueu en el vostre cervell i ho trobareu, si voleu, i veureu que el dia que cridàreu al president de «Sang Nova» amb l'excusa d'un assumpte particular seu, per amenaçar-lo per la campanya que dita entitat portava a cap

contra vós, donant la cara, i aprofitant-vos de què éreu la primera autoritat, i dintre la casa del poble, fins i tot arribàreu a insullar-lo, no em negareu que és un gest d'autocràcia fet amb tot el cinisme de què sou capaç.

Tampoc em negareu que a la sessió que es discutí l'afer de les escoles no actuàreu gaire democràticament; nosaltres per la boca del company Ponseti, demanàrem la paraula convençuts que havent-hi el precedent que els senyors Pi i Sunyer (August i Carles) havien estat escoltats en exposar les seves opinions sobre les escoles, també ho seriem nosaltres, no fou així; ens donàreu la paraula, però fou per poder-vos desfogar, treure tota la bilis que desfilàveu contra nosaltres, per la abans dita campanya, i ens diguéreu que no se'ns ocorregués mai més demanar la paraula. Doncs bé, tingueu entès que havent-hi el precedent dels senyors Pi i Sunyer, persones honorables, catedràtics, savis si voleu que exposaren la seva opinió, i foren escoltats amb tota mena d'atencions, nosaltres, els ciutadans que no som savis, ni catedràtics, que no tenim cap *quarto*, però que som tan honorables i més interessats en els assumptes del poble, teníem tot el dret per demanar la paraula, i tingueu entès que tantes vegades com es presentí un cas com l'esmentat, «Sang Nova», entitat oberta a la veritable democràcia, integrada per elements que no giren mai la cara, irà a la palestra, sempre que ho necessitin els interessos del poble, sense claudicacions, i sense por als gests de menyspreu, i amenaces a què sou tan aficionat.

Res més, sinó que cuideu de no repetir sessions com la del dia 24, perquè podria ésser que el veritable poble, (no els xais), es cansés de veure un pallasso que els vol fer riure, i recordant que els interessos del poble són coses sèries, us fessin plorar.

V. G. F.  
de «Sang Nova»

Pinures i Pinzells **EL SIGLO**  
Avinguda de la República, 17

## de fortia humorístiques

I. Amb estranyesa de molta gent, encara que no pas meua, puix ja m'ho havia assegurat el seu «director», en la nit del dissabte 3 de setembre, sortí a la llum *El Terrassà*, periòdic reivindicador dels drets dels gastrònoms, com aquell «panxut» de Puig Pujades,

que segurament no faltará, temps a venir, a ésser-ne col·laborador.

II. Altrament, en sortir de l'Assemblea de l'A. S. A. vaig trobar-me amb els futurs «redactors» del periòdic *El Terrassà*, dient-me que anaven a iniciar una campanya contra l'A. S. A. Si no hagués conegut a Purcalles potser que no m'hagués cregut res del promès, però, dissortadament, les seves actuacions les hi conec de temps i res no m'estranyaria d'ell, encara que em diguessin un dia que es fa frare, sempre havent-hi, però, pesseles per a embutxacar-se.

III. Segurament que de no venir eleccions no s'hauria fet res d'això de periodisme, ni cap mena de mobilització per ara, però el senyor Alcalde de Llansà, vol seguir la tradició de posseir per la seva butxaca com en anteriors tandes electorals uns milers de pessetes totes rodones. (1000).

Encara que amb això de pessetes no hi entenc gaire, vull manifestar que hom ha de manejar-se com pot, doncs segurament no li resta gaire «parné» d'aquelles 600 pessetes per Madrid, - no vull estendre'm més - molts ja saben el que En Purcalles també sap.

IV. Es parla d'anar a l'enderrocament de l'A. S. A. Si per enderrocar associacions, els fos tan fàcil, com a un gastrònom, interessat en l'esmentat enderrocament, empassar-se les pomes de *relleno* en festes majors de poble, gratuïtament, no fóra cosa gaire de l'altre món.

V. Diuen de Llansà que Purcalles S.A. escampa que Acció Social Agrària està composta en la seva part directiva, per homes que no saben què cosa és l'art del pagès i, per tant, no poden entendre gaire en portar una associació agrària uns secretaris d'Ajuntament, etc. nomenats vulgarment «señoritas de moda».

De conformitat; però no és res d'estranyar que a l'A. S. A. hi hagi aquesta part equívoca. ¿Que no us recordeu que abans ja hi havia un «sabater» per President?

UN FORTIANENC.

**S'arreglen plomes estilogràfiques**  
**Llibreria Batllosera**  
**GALAN, 2**

**cal definir-se!**

Per la premsa en assabentem de la crisi interna que sofreix «Estat Català». Segons sembla, el centre motriu d'aquesta entitat està orientada en sentit comunitzant, i això desplaça a algunes entitats adherides de diferents barriades de la capital catalana.

Nosaltres, enemics de tot el que sigui confusió, veuríem amb goig que es limitessin, bentost, aquests camps polítics i que sense perjudici pel nostre moviment nacional, es mantingués el foc rebel que ens anima a portar endavant la reivindicació del proletariat català.

## el servei i els problemes socials

Hem dirigit i dirigim nostres mirades vers el Capital com a causant de les discòrdies humanes i del malestar actual. Certament que així sembla ésser, però... ¿no fóra millor desviar un moment la vista i posar-la en altre punt i procurar veure part de la causa que s'atribueix al Capital? ¿No heu pensat mai en el servei domèstic? ¿No hi veieu en ell el més fort sosteniment d'aquest potent (?) edifici capitalista?

Veritablement, tots, directa o indirectament som servidors del capital. Un obrer, un paleta, un pagès, etc., tots estem a les ordres dels capitalistes; tots amb el nostre esforç estem enlairant més i més l'edifici que es mantindrà ferm fins que tots nosaltres, formant un sol front, l'enderroquem amb la nostra empenta. Però si tots servim als capitalistes, no deixem per això d'ésser un ajut per als nostres germans, ja que indirectament a ells servim i per ells treballem; mentre que els *servents* ho fan sols i exclusivament per una determinada família.

Els servents o serventes són els que més s'apropen a l'estat d'esclavitud dels nostres avantpassats, en què el senyor podia disposar lliurement de la vida dels seus esclaus i súbdits. La seva força es mesurava pel nombre d'esclaus (que cuidaven de la seva persona), súbdits (treballadors), mercenaris (soldats) i noblesa (aduladors que guanyaven la seva posició traïcionant als seus germans). Avui dia no poden disposar lliurement de la nostra vida, però ja troben el mitjà de desfer-se'n quan els convé. Quant a la seva força, la podem medir en criats (esclaus, que mentre estan sota el seu domini han d'acatar les ordres, tant si són justes com injustes), obrers i pagesos (súbdits de nombre segons capital), mercenaris... no en parlem, i aduladors (?) n'hi ha de sobres. Ja veieu, doncs, que ben poc hem canviat, encara que en aparença sembli el contrari.

Hi ha, doncs, diferència entre uns i altres. Així com nosaltres podem en certs moments anar on ens convé, ells, els criats, han de quedar-se al peu del canó mentre els senyors es diverteixen, i això per 10 duros al mes i el menjar que moltes vegades són les sobralles, ¡i pensar que encara hi ha criats que donarien llur vida en defensa de la del senyor...!

Quan el proletari compregui el que representa ésser servidor de tots en general o d'uns quants exclusivament, no permetrà que cap familiar vagi a servir. Encara que les circumstàncies obliguin, quan això arribi haurem donat un gros pas per l'abolició del capital.

¿Què farien, pregunto jo, els propietaris, burgesos, etc., si no fossin els servents o serventes? Haurien d'anar a l'hotel si volien atendre llurs obligacions, o bé llogar més empleats, el que representaria un guany menys per ells i un més per l'obrer. Però com que els hotels tampoc trobarien criats, s'haurien d'establir aquests socialment amb guany igual. I si no fossin els xofers particulars que cuiden, renten i condueixen el cotxe ¿què farien? Haurien d'usar els de la societat de xofers.

En fi, seria molt llarg si haviem d'enumerar tots els casos, però podeu imaginar-vos-els i veureu que la base principal per la desaparició del capital és la desaparició del servilisme.

Penseu també que quan els cafès, bars, hotels i transports, etc., s'administren socialment, haurem donat un pas vers el comunisme, apart d'haver-hi un nombre més d'obres i un menys de paràsits.

PERE BELLOSTES.

**Olis purs de oliva del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà EL SIGLO**  
**Avinguda de la República, 17**

## Sastreria "LA FAMA"

S'ESTAN REBENT LES NOVETATS PER LA PROPERA ESTACIÓ D'HIVERN TANT EN VESTITS COM EN ABRICS I PANTALONS FANTASIA. TALL ESMERAT. - CONFECCIÓ ACURADA.

**Avinguda de la República, 4**

**FIGUERES**

## la fórmula més justa

Són curioses les variades definicions que de les llengües es fa, segons el camp on militen els definidors. No és definida igualment des del camp burgès que des del camp proletari. Naturalment, les definicions tenen per base la cultura, i amb la cultura també passa el mateix.

Els uns diuen: és l'esperit etern de la raça; és l'ànima que surt amb paraules. D'altres: el parlar no és sinó un costum, com costum és, per exemple, donar l'anacrònica propina.

Posats en aquest punt de vista, podrien dir que, efectivament, totes les llengües són quelcom anacròniques, perquè amb la transmissió feta de pares a fills, conserven el regust de les coses velles; les modificacions naturals, són, tanmateix, molt lentes.

No obstant, la parla tradida és estimada precisament per això, perquè parlant semblantment, sentim més intensificada la unió nostra; és per això que els nostres avantpassats ens són tan cars i ens sentim una continuació d'ells i ens trobem catalans. Tota la història d'un poble roda al llarg d'aquest fil subtil que és la parla, la qual ens esperona per un venturós demà.

\* \* \*

Una faceta de les llengües, són les modificacions que sofreixen pel cabal de neologismes que s'hi introdueixen i que enriqueixen l'idioma d'una manera inconscient.

Aquestes innovacions, a vegades fredes, àdhuc innatuals o artificioses, avui ens són familiars o naturals.

Això ha estat possible i necessari gràcies a la interrelació amb els altres pobles estrangers; però aquesta mateixa relació ha creat una nova necessitat: els poliglotes del món dels negocis.

Els obrers que veuen clarament la necessitat de la relació almenys amb camarades, queden exclosos de l'avantatge del poliglotesme. Les necessitats peremptòries els fa apartar d'aquesta ciència i generalment no els permet d'arribar al nivell dels obrers dits intel·lectuals.

La necessitat aguditzada l'enginy, per tant l'obrer cercarà sempre solucions més radicals que les que el més benestant estima.

Com que uns i altres radiquen en ambients diferents, neix d'això el divorci entre els obrers intel·lectuals i manuals.

D'allà venen per acabar-ho d'adobar aquells pensaments com: «Cada nova parla que apreneu és una personalitat que us adjudiqueu».

Doncs, no, senyor; els coneixements, el saber, la superioritat d'una persona és donar el seu valor just, veritable, concordant a aquelles paraules amb què expressa les seves nocions.

Què en traurem de saber dir les paraules *justícia lògica* en quatre o

cinc idiomes si quan és l'hora d'usar-los no sabem el seu veritable significat i definició.

El que val és l'essència i no el nombre de formes exteriors, la forma parlada.

Els que es vanten d'aquests coneixements són com aquelles persones que es donen mèrits de les seves molèsties.

Les coaccions no han d'ésser de cap mena.

Però allà ells, que s'aprofitin ara de l'organització present.

Donat que les llengües com hem dit més amunt, són totes tradicionals, antigues, no podem valorar-ne cap que no serveixi el jutjament per a les altres.

El problema de les llengües nacionals entre si és insoluble, s'ha d'esperar que passi algun temps, i que la nova mentalitat vagi a cercar la fórmula més justa: la implantació de la llengua internacional.

Els obrers conscients prescindeixen de discussions sobre llengües nacionals, les respecten totes per igual, siguin grans o petites, i volen que la seva sigui respectada igualment.

Els homes de bona visió no esperen temps millors, sinó que procuren ja individualment posar en pràctica la solució radical, orientats per aquest gran lema: «A cada poble la seva llengua pròpia i una segona llengua auxiliar per a tothom».

LÚMINE

Articles fotogràfics EL SIGLO  
Avinguda de la República, 17

### situem-nos

La batalla ha començat. Ha començat en un terreny netament proporcionat a les justes aspiracions que constitueixen les reivindicacions proletàries. La *Soli* i *L'Opinió* s'han declarat encarnissats enemics disposats a vèncer l'un o l'altre. Ja fa dies, després de la publicació del manifest dels sindicats de Sabadell, que els atacs d'uns i altres s'intensifiquen. *L'Opinió* acusa de ferm, la *Soli* es defensa desesperadament. Per si això no fos prou surt en escena l'oprobriós atracament a la casa Batlló. *L'Opinió* acusa a la *Soli* d'atracsadors; la *Soli* diu que l'atracsament era preparat per la casa amb el beneplàcit de les autoritats.

Qui té raó? La culpa és molt negra; mai ningú la vol tenir.

El proletari, l'obrer que treballa; l'obrer català, com l'obrer de les altres terres d'Ibèria que amb els seus braços intensifica la producció a Catalunya, sent amb recança aquesta batalla. L'obrer veritablement conscient que

segueix la història proletària, observa l'abandonament de què és objecte per qui deuria vetllar per ell.

Fa ja molts anys que a l'obrer se li promet la Revolució; fa ja molt de temps que l'obrer encara va seguint la mateixa trajectòria. La Revolució mai arriba. Però no havem de perdre l'esperança; perquè segons la *Soli* del dia 21 de Setembre, recomana que tots els presos socials imitin al company Durruti per veure si així processen a tots els guàrdies i es queden tots sols. Serà de la única manera de fer més ràpidament la Revolució sense aquests «terribles enemics».

Quina tristesa causen aquestes ratlles... Això ho escriu la *Soli* òrgan de la Confederació: d'aquesta Confederació Nacional del Treball que en un ple es confirma l'acord pres en un Congrés, que deu la C. N. T. implantar el Comunisme llibertari. Tot afiliat hi deu estar conforme.

Per quins camins ens porta el que deu ésser el baluard dels treballadors...

El que deuria ésser un agrupament apolític, on hi tinguessin cabuda tots els obrers de totes les tendències i de tots els matisos polítics, veiem que no es així; veiem com uns dirigents parlen en nom dels obrers de Catalunya en una llengua que no és la nostra, i li imposen el seu criteri que no respon a les nostres reivindicacions. L'obrer deu tenir el Sindicat com a lluita contra el capitalisme; i el partit polític obrer, per poder assolir el govern de la nació.

Vivim encara en règim capitalista; per enderrocar-lo calen dos procediments: la Revolució armada, o la lluita progressiva dintre un partit polític junt amb l'acció del Sindicat obrer. O l'un o l'altre. Com que el primer procediment fa molts anys que l'esperem i no ve, optem pel segon, que és el més llarg, però el més convincent.

JOSEP ANÉ I TORRES.

## EMILI LLOSA

ha traslladat el seu domicili a la RAMBLA, n.º 19, segon pis, (al costat de la Llibreria Masdevall).

Per qualsevol encàrrec podeu tocar el timbre que hi ha a la porta del carrer, el qual comunica amb el pis.

### casino menestral

Aquesta entitat, el prop-passat diumenge, dia 2, va reprendre els balls que acostumen celebrar-s'hi, cada diumenge, i que havien estat suspesos durant els mesos d'estiu.

No cal dir que es veié molt concorregut el ball d'aquest passat diumenge, ço que palesa que el jovent adicte a aquest casal esperava l'inici d'aquesta temporada amb veritable afany.

**concurs?...**

L'Alcaldia de Figueres ens envia una còpia del concurs pel nomenament de personal per l'Escola d'Arts i Oficis de la nostra Ciutat.

De la còpia esmentada n'hem de fer ressaltar el següent paràgraf:

«Per a la resolució del concurs no es fixen mèrits ni condicions de preferència. La Junta Directiva decidirà lliurement els nomenaments.»

A més d'aquest paràgraf, sabem per referències particulars que algunes de les places que es posen a concurs ja fa temps són promeses.

Per tant, a aquest concurs solament poden presentar-se aquells individus que estiguin apadrinats per algun membre de la Junta Directiva.

Si no teméssim ferir susceptibilitats donaríem la llista dels probables *beneficiats*, en la seguretat de no equivocar-nos.

Esperarem que es conegui oficialment, per fer-hi els comentaris que calguin.

**Productes vegetarians EL SIGLO**  
Avinguda de la República, 17

**nou curs**

L'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», ha començat a una de les sales del Casino Menestral, de la nostra ciutat, el nou curs d'ensenyança gratuïta de llengua catalana, pels seus socis, a càrrec del nostre bon amic En Carles Varela.

Tant la classe del vespre (de 7 a 8), com la de nit (de 9 a 10), es veu molt concorreguda per individus d'ambdós sexes.

Pel bé dels figuerencs, com a catalans, caldria que tots els que encara no escriuen, perquè diuen que no en saben, el català, s'afanyessin a concórrer a aquestes classes. Poden ben creure que no se'n penedirien.

**S'arreglen plomes estilogràfiques**  
**Llibreria Batllosera**  
GALAN, 3

**cine**

A la fi hem vist projectada a la nostra ciutat «El Presidio».

Aquesta pel·lícula era esperada amb molta expectació pels aficionats al cine, però molts d'ells varen sortir-ne decepcionats, puix es notava en ella un desgast natural, tenint en compte que aquesta cinta fa almenys tres anys que roda per Espanya.

Moltes escenes es veien fosques, es perdien moltes paraules, i es trencava molt fàcilment.

No entenem que corresponent com ho fa el públic figuerenc, se'ns tingui tan poca atenció per part de les empreses. És clar que elles resulten més beneficiades projectant una pel·lícula vella, que no una de nova, el cost del metratge és més econòmic, i fent un parell de plens el benefici queda més arrodonit.

¿Quan deixaran d'ésser tan materialistes els empresaris?...

Quan l'empresa sigui el mateix poble.

TINTORERIA LA ECONÓMICA  
DE  
**T. MÉNDEZ**  
Avinguda República, 67 (abans Nou). - FIGUERES

Tenyits, rentats i planxats pels procediments més moderns a preus sense competència.

Rentar vestit home, en sec.	3'50 ptes.	-	Tenyir	8 ptes.
• americana . . . . .	2'00	• - •	5	•
• pantaló . . . . .	1'50	• - •	3	•
• vestit senyora . . . . .	2'50	• - •	5	•

**més humanitarisme**

Fa alguns dies que veiem els escombriaires públics amb frajos nous de trinca. Una brusa i una gorra llampants.

Ens sembla bé que els escombriaires vagin degudament vestits, però hauria d'ésser totalment, puix cobrir la misèria amb mantell de plata, és manca de sentit comú.

Tenim entès que aquests homes que netegen els carrers, han de menjar a l'Hospital, i en aquesta *santa* casa - massa *santa* - els fan anar molt prim de ventrell.

Seria més humanitari esmerçar una quantitat mensual per beneficiar el menjar d'aquesta gent, que voler fer-los lluir exteriorment, mentre interiorment estan vivint un espantós drama.

Els homes que regenten la nostra ciutat, sempre han pecat d'afany exhibicionista. Com que ells van tips, no pensen que hi hagi qui passa fam.

Seria hora d'acabar amb aquest equivoc. No gastar pessetes perquè sí, i designar-ne més perquè tothom pugui menjar. Menys banquets i *enchufes*, i més democràcia i fraternitat.

**Drogueria i queviures EL SIGLO**  
Avinguda de la República, 17

**el «caudillo» es prepara**

Sembla que *Don Alejandro*, amb motiu de la seva estada - curta o llarga, *chi lo sa?* - a Barcelona, està activant l'organització del seu partit i hom diu que pensa fer una crida als no catalans residents a Catalunya perquè entrin a reforçar el partit radical, que serà el seu defensor dins de les corporacions catalanes. És a dir, pensa convertir la seva minvada organització en un «partido españolista» a Catalunya.

Al tort o al dret, Lerroux no es pot estar de tirar contra Catalunya.

**MANEL GAS MAÑA**  
NOTARI  
successor dels Srs. Candal i Junyer  
ofereix al públic el seu despatx  
Avinguda República, 43, pral.(carrer Nou)  
Telèfon 34 X FIGUERES

*Els pobles que miren les dificultats, mai no arribaran a la fi de l'obra que han de realitzar.*

PI i MARGALL.

**lutbol**

El passat diumenge, dia 2, tingué lloc a Camp Municipal un encontre entre el Centre d'Esports de Gràcia i la Unió Esportiva.

Un escàs públic presencià el partit. Aquest fou força avorrit, no sobressortint cap jugada digna de ressenyar.

L'equip figuerenc tingué una diada poc feliç. El porter Feliu anà de bòlid tot el partit. La defensa Peiró-Ben, jugà força bé. De la mitja Madern-Solsona-Fernàndez, sols en sebossortí el mig centre Solsona, que ens demostrà poder ésser en aquest lloc un element de vàlua. De la davantera, Valls-Baró-Balansà-Sala-Vila, no en podem pas dir gran cosa, ja que actuà amb força desencert; en Balansà i en Baró dins el desencert foren els millors; en Sala no ocupà el seu lloc, això féu segurament, que la seva actuació ens passés desaperecebuda.

L'equip foraster no ens demostrà gran cosa, puix els seus components, fora del porter i el mig ala esquerra, jugaren pessimament.

El partit finalitzà amb el resultat de 3 a 1 a favor de la Unió Esportiva.

M. D.

**¿reprendrà gandhi**  
**la vaga de la fam?**

Després d'haver suspès Gandhi la vaga de la fam, amb la qual demostrà, davant l'imperialisme d'Anglaterra, llur tenacitat per la seva causa i els seus, segueix enpresonat i ha amenaçat amb reprendre la vaga de la fam, si d'ací sis mesos no ha estat borrada de les castes a les quals s'aplica encara, actualment, la marca d'«infangibilitat».

**Articles de tocador i perfumeria**  
**EL SIGLO**  
Avinguda de la República, 17

**correspondència**

*Ciri Gros.*—Ja en parlem.

*Tricu-Tricu.*—Perquè poguem publicar els articles que ens són enviats, cal que, malgrat vinguin signats amb pseudònim, siguin avalats pel nom i cognoms del seu autor o que es dongui a conèixer personalment.

*A. Puig.*—Us hem escrit.

**avant..!**

el pròxim número sortirà el dimecres, 19 octubre. — venda: llibreria batllosera.

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

# avant...!

obrers, camperols, petits  
burgesos!... avançada de  
l'empordà és esperó de  
lluita social.

## carrasco formiguera - puig pujades

**lema: sempre s'ha d'ésser emmascarat per una paella**

*Espigolem d'un article publicat en El Diluvio el dia 29 de setembre:*

«...Es, por tanto, cosa muy puesta en razón que Carrasco Formiguera aproveche todas las ocasiones para rezarle a la «mare de Déu», ya que son tantos sus pecados políticos. Hay quien asegura que el diputado de la Generalidad y ex-alcalde de Figueras señor Puig Pujades no perdió a Carrasco de vista durante su estancia en Nuria. Y que, gracias a ello, se ha podido saber que el diputado constituyente por Gerona compró un cirio de cera pura, de acuerdo con la última y terminante orden de Pío XI para ofrecerlo a la patrona del citado valle pirenaico. Y también se sabe que Nicolau d'Olwer, Martí Esteve, Puig Pujades y Puig d'Asprer oyeron como Carrasco, después de ofrecer el cirio, rezaba la oración siguiente: «Oh, nostra Donna de Núria, veïllau per nosaltres e traïau el corc que rosega la nostra ànima, que no ens permet gaudir de l'acta mal guanyada enganyant als republicans gironins».

\* \* \*

*Ens ha estat facilitada la Fulla Dominical de la Parròquia de Perelada del dia 11 de setembre, de la qual reproduïm el següent:*

«...Dilluns passat, al capvespre, un matrimoni anà al Santuari de la Salut a portar un gros ciri a la Verge. Ara, pensant en els mils disbarats que els capdavanters del sectarisme figuerenc han dit en els mitings i en les planes del seu setmanari, contra la Religió i en els esforços que fan per a arrencar la fe del poble senzill i en les mofetes que saben fer de la pietat que fa purs i grans als pobles, ens plauria que el senyor Puig París expliqués als seus com per a ésser republicà no cal ésser sectari ni abstenir-se de visitar, honorat i fer ofrenes a la Verge empordanesa».

\* \* \*

*Ens alegraria que els disciplinats del cim del «Royal» aclarissin aquest trenca-closques.*

*Hem de recordar que si bé Carrasco va ésser votat pels laics gironins per Diputat del Parlament espanyol, també va ésser votat Puig Pujades, pels laics empordanesos, per Diputat a la Generalitat de Catalunya.*

*Per tant, tant un com l'altre han traït l'acta que els hi confiaren els ciutadans veritablement esquerrans, puix homes que es presenten com a candidats en una coalició d'esquerres no poden ésser supersticiosos, ni deuen picar-se el pit.*

*Si Carrasco és jesuïta pur, Puig Pujades n'és aprenent; al cap i a la fi, un i altre, jesuïtes.*

### estaven tranquils?...

En la grandiosa manifestació que va fer-se, a Barcelona, al ciutadà Manuel Azaña, no hi mancà una nodrida representació local, oficial i particular.

Ens diuen, a cau d'orella, que els nostres conciutadans anaven de vint-i-un botó, no portaven *banda* per no assemblar-se tant als regidors del règim monàrquic.

Però sembla que Azaña no va adonar-se d'ells, i això motivà que s'enrabiessin un xic, puix freturaven ésser retratats al costat dels líders republicans.

Veient impossible el seu desig, decidiren fer-se retratar particularment per un ambulat de les Rambles.

Sembla que aquesta «foto» serà exposada al públic per *regocijo popular*.

Se'n faran ampliacions per regalar als centres benèfics, com a record de la gloriosa data.

Tenim plena seguretat que dintre uns quants anys, aquesta fotografia serà passada a l'arxiu històric dels republicans del cim del «Royal», amb els honors corresponents.

Serà un record més de la revolució democràtica.

En commemorar el 23 aniversari de l'afusellament del màrtir Francesc Ferrer i Guàrdia, volem recordar que l'actual majoria del consistori figuerenc, integrada per homes que es diuen laics, ha ofès la memòria del gran idealista, rebutjant unes làpides costejades per subscripció popular que devien canviar el nom del carrer Baix de Sant Pere, pel de Francesc Ferrer i Guàrdia.

Això, ens demostra que l'encertada orientació pedagògica que assenyala aquest lliurepensador en fundar l'Escola Moderna, encara espanta a molts homes que volen ésser demòcrates, i que no són altra cosa que descendents directes dels botxins de Ferrer, individus que si Ferrer ressuscités, tornarien a pactar amb la clerecia, per occir-lo novament.